

Бурят ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой,
Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 291 (9123) | 1959 оной декабрин 12, суббото | Сэн 20 мүнгэн

Хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй шухала зорилго

Совет хэблэл үргэн нинтэ ажалшадтай тааршгүй холбоотой байгаагаа хүсэтэй юм. Коммунистическэ партин анхрал оролдолгын шаар совет хэблэл энэ ленинскэ ёно гуримаа улам арьбадхан хүржөөдөг байна. Журналистуудай хаяхан үнгэрхэн Бүхэсоюзна нэгдэх эх сүэд, мун СССР-эй журналистуудай Союзай байгууллагадан ушар энээнине үшөө дахин эршэлэн харуула. Советскэ журналистуудай Бүхэсоюзна нэгдэх эх сүэдлэ КПСС-эй ЦК-гэй элбэгшэд амаршалгын бэшгэ, нүхэр Н. С. Хрущевой хэлээн үгэ хэблэлэйн үшөө хүдэлмэрилгшэдэй, хүдөө бэшэгшэдэй болон хүдөө бэшэгшэдэй шухала зорилго шэнэ илалтада тэдэниие зоригжуураг далаа.

Мүнөө үедэ совет хэблэлэй үүргэ, харюусалганы хэзээ хэзээнэйхнээ дээшлээ. КПСС-эй ХХI сүэдлэйн шийдхэбэрлэгшэд олон түмэндэ гүнзэгшээр тайлбарилан ойлгуулаха, тэдэниие түүхтэй долоон жэлэй түсб дүүргэлгэдэ зоригжуулан элсүүлхэ, марксизм-ленинизмын үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ гэшээ гэгсэтэ, журнал бүхэнэй арюун нангин уялга болоно.

Зүгээр редакциин хүдэлмэрилгшэд өөнэдэнгөө эдэбхитэд ухай пэ түшгэлэнгүй, тэдэний туһаламлага үжэггүйгөөр урдаа табигдаһан энэ гэгдэнэ шухала зорилгонууды дүүргэжэ шадахагүй байһанын мэдээжэ. Ушарын хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэд бээ тойруулан олоор лэ нэгдүүлжэ шадан газет харюусалгата ехэ уялгаа эрхим хайнаар дүүргэжэ шаддаг гэшээ. Хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй баян дүй дүршлэйн байһанай, тэдэний культурина, техникескэ, политическэ хэмжээнэй ургаһанай ашаар манай түблэл ажахын, соёл культурын шухала асуудалууды зүбөөр, гүнзэгшээр харуулха, арал зондоо бүри ехэ нүлөө үзүүлдэг болоо.

Эдэ үдэрнүүдтэ бүхы совет арад-татаа хамта, республикнай ажалшад КПСС-эй ХХI сүэдлэйн хараал-хан асари ехэ зорилгонууды амжалтатыйгаар бөөлүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй тэмсэжэ байна. Долоон жэлэй түсб 6 жэлэй туршала дүүргэхэ, коммунистическэ ёноор ажаллаха, ажаһууха, хураха гэгдэн хайн хайхан үүсхэл гаргалшадтай тоо үдэрһөө үдэртэ олошорно. Эгээл нимэһээ хүдэлмэришэн болон хүдөө бэшэгшэд үргэн нинтын энэ хүдэлөөе улам бада-руулхын зорилгоор өөнэдөө түрүү эргэдэ ябаха, ажалша нүхэдэйнгөө дүр зориг, амжалта тухай урда түгэдлээр ходо бэшэжэ байха, дүй дүршлэнье тоб байса харуулаха, дутуу дунданууды хурсаар элрүүлхэ, тэдэниие усадхалгада бодогоор туһалха болоно.

КПСС-эй ЦК-гэй декабрда болохо Пленумэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалистическэ мурь:

Мал ажал хүгжөөлгөөр долоон жэлэй түсэбье дүрбэн жэлд дүүргэхэ

КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумд бэлдэхээ зуураа, Станиславска областин хүдөө ажахын ажалшад өөнэдэйнгөө арга боломжонууды тооложо үзөөд, мал ажал хүгжөөхэ талаар долоон жэлэй түсэбье дүрбэн жэлд дүүргэхэ гэгдэн уялга абаа. 1962 ондо эдлүүрин газарай зуун гектар бүридэ

Мяха, һу абалгаар долоон жэлэй даалгабарине дүрбэн жэл соо дүүргэхэ

КПСС-эй ЦК-гэй декабрин Пленуме эрхимээр угтах бэлдхэл хээ зуураа, Тернопольскэ областин хүдөө ажахын хүдэлмэрилгшэд үйлдбэрлэгшэд туйлалтанууды, арга боломжонуудыа хараадаа абажа, урда тэнь абаһан уялганууды шэнээр хаража үзөөд, мяха, һу абалгаар долоон жэлэй түсэбье 5 жэлдэ бэшэ, харин 4 жэл соо дүүргэхээр шийдхээ. 1962

Үбгэн малшанай гомдол

Энэ намар октябры харын эхээр Дзержинскийн нэрэмжэтэ колхозой правлени соо нимэ хөөрэлдөөн боложо байба:

— Зай, мүнөө манай артель бүхы буруу, хашарагуудыа илгэжа шахаха, хайнаар түлжүүлхэ гэжэ байна гэшээ. Тээд тэдэниие даалгажа үгэхөөр дүршлэйтэй хүн ехэ дутана. Тимэһээ Яков Петрович, Та, 50 гаран хашараг даажа абаад, хабар болотор хаража туһалаа наатнай ехэ хайн бэлэй. Юун гэжэ наанат? — гээд, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Серебренников тэндэ хуулан үбгэн колхозник Паньковто хандаба.

— Мүнөө хүрэтэй нинтын ажал-һаа арасажа үзөөгүйб. Тээд тэдэ шахаха малдаа хайн, дулаан байра түхээржэ, үбнэ тэжээлынь бэлдэжэ үгэхэ, туһалха наатнай, тушаажа абахада болоно ааб даа, — гэжэ тэрэ харюусаба.

— Туһалхабди, туһалхабди. Хэрэгтэй юумэртнай таһалдуулахгүйбди, — гэжэ артелиин хүтлэлбэрлэгшэд нэгэн дуугаар мэдүүдэ хэн.

Тингэжэ үбгэн колхозник Яков Паньков өөрөөр хайн дүрээр 50 толгой хашараг тушаажа абаад, харууналжа эхилээ. Түрүүлшээр дулаанда тэдэнэ хоолоон хушалтатой муухан, хуушан сарай соо хонууддаг байба. «Хайн дулаан байра түхээржэ үгэтэ» гэжэ 4-дэх бригадын бригадир Ф. Паньковто тэрэнэй хандахадан, «нэгэ ойро зуура хүлэгтэй, ингэдэ дулаан байра түхээржэ үгэхэдди» гэ хэн.

Уданшэгүй үбэлэй хүйтэнэй заха үзүүр үзэгдэжэ, шэмэрүүн жа-бар, халхи шуурган улам түргэдэжэ захаба. Тээд үнөөхи үбгэн Паньковой үхэр мал мүнөө хүрэтэр нэрхитэр муу сарай соогоо шэшэрэлдэжэ, борьбо дээрээ бохинолдожо хонолдог зандаа.

— Ондоо байра түхээржэ үгэхгүйбди, энээнине дулаалжа, шабажа үгэт гэжэ бригадир нүхэр Паньковны гуйжа ядааб. Тэрэнээ өөрөөшэ заһажа, дулаалха хэм. Тээд хашараг, буруунуудыа уһалха, эдэлүүлхэнь эхилээд, шөбхэ шабаһынь арилгаха, үбнэ тэжээлынь зөөхэ гэхэ мэтэ гансааранайм хээ ажал ехэ, сүдөө саг болоногүй. Нининь дааража, зүдэржэ хонолодо малнуудин хэршье, хайн эдээлээ, уһалаа хаа, ёноор таргална, өөдлэнгүй. Түрүүн ороходом туһалхабди гэжэ гоё гоёор хэлэһэн аад, тэрэнээ мартажархиха жэгтэй зон байна даа, — гэжэ Яков Петрович гомдонгөөр хэлэнэ.

Тус колхоздо гансашы эндэ бэшэ, мун залуу мал шахаха, хайнаар түлжүүлхэ бусадшы гүүртэ нүүдтэ ажал хүдэлмэри тон муугаар эмхидхэгдэнэ. Намар, үбэлэй сагта буруу, хашараг шахан таргалуулаха, хайнаар түлжүүлхэ тушаа шухала асуудалда хайша хэрэг хандажа байһан эндхи хүтлэлбэрлэгшэдтэ партин аймак, аймгүйсэдкомой зүгһөө шанга эрилтэ табиша саг ерээ.

П. Баймин, хүдөө бэшэгшэ.

Бичура.

Хүдөө бэшэгшэдэй шухала юу харуулнаб?

Малые шэгнэжэ үзэхэдэ...

Буруу, хашарагууд шахалгада табигдаһаар хоёр нара болоо. Совхозой фермэ бүхэндэ залуу малай гүүртэнүүды эмхидхэхэ, малай харуула, эдэлүүлгыё хайжаруулха тушаа ехэхэн хүдэлмэри энэ үелэ хэгдээ. Буруу, хашарагууд нара бүри шэгнэгдэнэ. Үхэршэдөөр дүй дүршлэ ехэтэй 60 гаран малшад томилогдонхой. Тэдэнэртэ хэрэгтэй соонь мори унаа, машина үгтэнхэй.

Эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганууды бөөлүүлхэнэй ашаар совхозой үхэршэд малайнгаа шэгнүүры нилээд нэмэжэ шадаа. Шахалгада, хайнаар түлжүүлгэдэ хамта дээрээ 1907 буруу, хашараг табигдаа хэн. Тэдэниие декабрин 1-дэ шэгнэжэ үзэхэдэ 297 центнерээр нэмэһэн байба. Тингэжэ совхозой үхэршэд буруу, хашарагуудайнгаа тус бүрин шэгнүүды үдэртэ 501 грамм дээршэлүүлэн байна.

Мал таргалуулгаар совхозой 4-дэх фермэ түрүүлжэ гараа. Энэ фермэдэ 1958 ондо түрэнэ 246 буруу шахагдажа байга. Тэдэний толгой бүрин шэгнүүр ноябрь нарада үдэртэ 543 грамм дээршэлээ. Эндхи үхэршэн Ульяна Майорова даалгаһан 49 буруунайнаа тус бүрин шэгнүүры сүүдхэдэ 662 грамм дээршэлээ. Үхэршэн Надежда Гайлуудинова буруунуудайнгаа шэгнүүры 654 грамм дээршэлэн байна. Мун нимэрхүү хайн үр дүнгүүды 6-дах фермын үхэршэн Содном Санжижапов, Цыпила Буруева гэгшэд туйлаа.

Гэхэтэй хамта залуу малые таргалуулха, түлжүүлхэ талаар совхоз

Христипа Исаковна Матвеева буруунуудайнгаа шэгнүүры сүүдхэдэ 778 грамм дээршэлээ, Мухартабарой Сталиной нарамжата колхоздо суурхана. Зураг дээрэ: Х. И. Матвеева, И. Нечасвай фото.

Уялгая дүүргэхэнэ лабтай

Курумканай колхозууд мяха абалгая горьтойгоор дээршэлүүлхын тула нилээдгүй ехэ хүдэлмэри хэнэ. Жэшээлхэдэ, Лениний нэрэмжэтэ колхоз тугалнууды ехэтэйнь байлгана тэжээлг болохонь. Бага һу үгэдэ 300 үнэтэй тусхай гүүртэ эмхидхэдэ, тэндэ 600 гаран тугал тэжээхэ юм. «Тугалнууды ехэтэйнь суг байлгана тэжээхэдэ түргэнээр томо болодог гэшээ. Заримань сүүдхэ бүри 1100—1200 грамм дээршэлэ байда. Энэ жэл эхэдэнь табиган тугалнуудыа 8—9 нарын туршда тэжээжэ, тус бүрин шэгнүүры 200—250 килограммда хүргэхэбди» гэжэ колхозой түрүүлшын орлогшо Надмит-Цырен Батусвич Санжиев мэдүүлэ. Тингэжэ тус колхоз хүсэ зөөри багаар гаргалша, элбэг ехэ мяха абадаг болохонь.

Абаһан уялгануудыа хэрэг дээрнэ бөөлүүлхын тула мүнөө гурбан тусхай гүүртэ бүридхөөд, хашараг, буруунууды шахан таргалуулхы оролдожо байгдана. «210 толгой хашараг тус бүрин 160 килограмм шэгнүүртэйгээр шахалгада табигдахди. Тэдэнээ 1960 оной июль нара болотор таргалуулжа, тус бүрин 300 килограмм шэгнүүртэй болгоод, гүрэндөө худалдахабди. Бага 300 толгой буруу шаханабди, — гэжэ нүхэр Санжиев хөөрэнэ.

Хашараг, буруунуудын дүй дүршлэйтэй болоһон бэрхэ малшадта актаар тушаагдаад, хайнаар харуулагдаана. Тингэжэ Дэрэнэй малшад КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумые угтуулан, дээршэлүүлгэдэн уялганууды абаад, шударгыгаар ажаллажа байна.

Б. Дармаев.

Коммунист Гомбодоржо Балданов май нарада 97 буруу даажа абаад, зунай зүлтэ ногоон хээрэ оролдотойгоор адуулжа, тэдэниингэ толгой бүрин шэгнүүры үдэртэ 650—700 грамм дээршэлэн байга. Эдэ буруунуудыа намар үблэй туршда бүри хайнаар эдэлүүлжэ, сийлс, зөлкөө болон тарья талханай зүйлээр хангажа, тэдэниингэ шэгнүүры зунайхнаа өөргөгшөөр дээршэлүүлхы нүхэр Балданов оролдожо байһай. Зураг дээрэ: Здын Сталиной нэрэмжэтэ колхозой үхэршэн Д. Балданов буруунуудыа зөлкөө адуулжэ байна. Д. Цыремпилзов фото.

Нүхэр Н. С. ХРУЩЕВ Украиннын баруун областьнуудта аяншалһаар КОЛХОЗНИГУУДАТА АЙЛАШАЛБА

Львов, декабрин 10. (ТАСС). Нүхэд Н. В. Подгорный, Д. С. Коротченко, Н. Т. Кальченко болон областини организацинуудай хүтлэлбэрлэгшэдтэй хамта нүхэр Н. С. Хрущев Львовой областини Золочевскэ районой Сталиной нэрэмжэтэ колхоздо ошоо.

Тэдэниие колхозой гэшүүд хани халуунаар угтаһан байна. Колхозой түрүүлэгшэ Николай Федорович Старовина Никита Сергеевичтэ хүндэ баряад, тэрэниие халуунаар амаршалаа. Эхэ оронойгоо аша туһада олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ябахынь хүсөө. Хайн хайханаар юрөөһөнэйн түлөө Н. С. Хрущев байсхалан хүргөөд, колхозой хүтлэлбэрлэгшэд болон түрүүлшлэй гарынь баряа.

Удаан Н. Ф. Старовина колхозой правлениин байшанда орохынь хүндэтэ айлшады уряа. Колхозой хэрэгүүд тухай тосхойной ажалшадтай Н. С. Хрущев хани ёһоной хөөрлөөд хэлэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй 1958 оной декабрин Пленумэй шийдхэбэрлэгшэд дүүргэхын түлөө колхозой ажалшад хэжэ байһан тэмсэл тухай нүхэр Н. Ф. Старовина хөөржэ үгөө.

Чувашини Лениней нэрэмжэтэ колхозтой (түрүүлэгшын нүхэр Коротков) мурьсэхы манай хүдөө ажахын артелиин гэшүүдэй хүсэжэ

байһан тухай дурсагдаһан Пленум дээрэ үгэ хэлэхэдэ, би элрэхэйлэн мэдүүлхэн байгаа. Та, хүндэтэ Никита Сергеевич, манай уряаа хайшааһан байгаат. Энэ ушар ажалтай шэнэ габында манай колхознигууды зоригжуулаа. Муу бэшээр хүдэлмэрилөөбди гэжэ Танла, Никита Сергеевич, бидэнэр баяртайгаар мэдээсэбди. Мүнөө жэлдэ манай колхоз ороонгтэ ургамалай гектар бүриһөө 30,5 центнер орооно тарья, кукурузын гектар бүриһөө 800 центнер эшэ набишаа хуража абаа. Эдлүүрин газарай зуун гектар бүридэ 52 толгой эбэртэ боло малтай, тэрэ тооло 21 үнэтэй, тэрэшлэн 90 хүрэтэр гахайтай байнабди. 11 нарын турша соо эдлүүрин газарай зүүн гектар бүридэ 100,8 центнер мяха абаһан, 420 центнер һу абаһан байнабди гэжэ нүхэр Старовина хэлээ.

— Энэтнай хайн гэшээ, — гэжэ Никита Сергеевич ажалалта хэбэ. Эндэ хөөрлөөдэндэ хабадалсажа байһан Павел Фурда Павел Шевчуктай хамта солото механизатор Александр Гиталовой жэшээгээр энэ жэлдэ 200 гектарта кукурузын тарила хээд, гектар бүриһөө 1100 центнер эшэ набишаа сүг-

дуулжа абаһан байна гэжэ нүхэр Старовина мэдээсэ. Колхозойнгоо түрүүлшл, тэдэнай ажалай арга метод тухай хөөрхөөд, мүнөө олон хүнүднэй амжалтатый хайнаар хүдэлдэг болоо гэжэ Н. Ф. Старовина хэлэһэн байна.

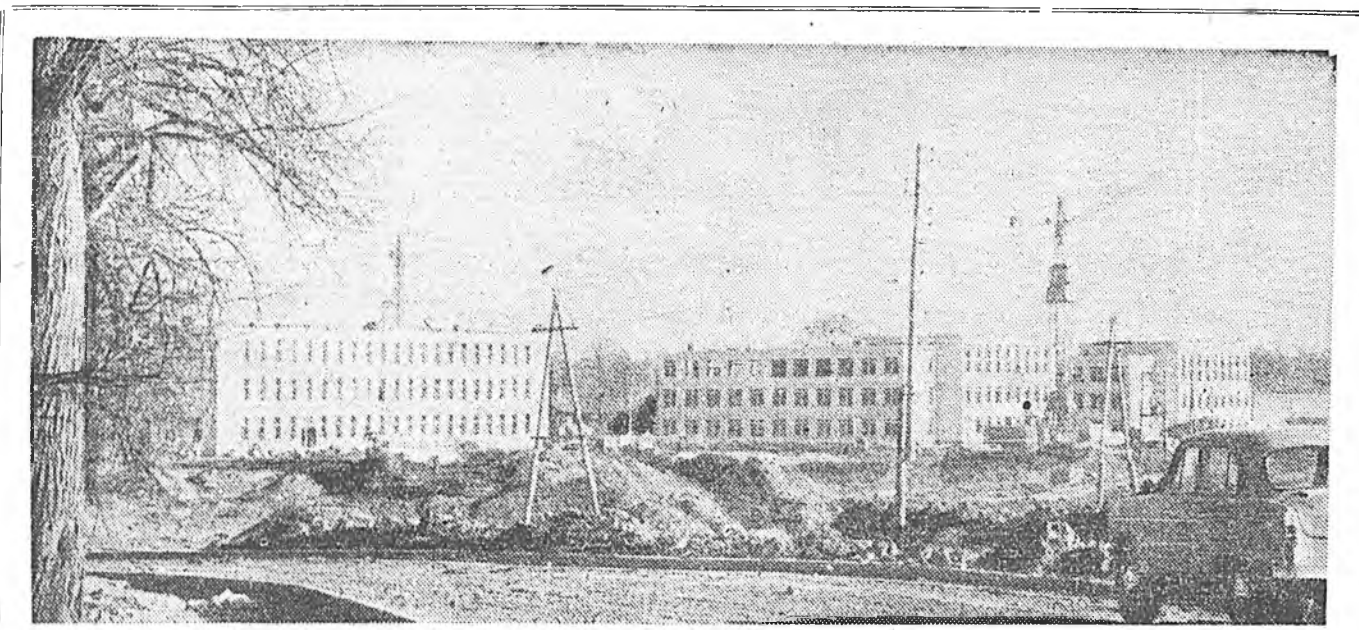
— Гансахан танайда нимэ амжалтатыйгаар хүдэлнэ бэшэ, — гэжэ Шевченко нэрэмжэтэ хүршэ колхозой гахайшан Я. С. Чиж ажалалта хэбэ. Нүхэр Чиж шахтер байһанаа, КПСС-эй ЦК-гэй 1953 оной сентябрин Пленумэй нүүлээр колхоздо хүдэлхээ ерөөһөн байгаа.

Гахайнууды олоорнь байлгаад, ая соонь эдэлүүлжэ шахадаг дүй дүршлэ тухайгаа солото гахайшан Н. С. Хрущев хөөржэ үгөө. Я. С. Чиж гансаараа зуун толгой гахай шахадаг байна. Энэ жэлдэ тэрэ 502 центнер гахайн мяха абаа. Эрхэ жэлдэ хоёр дахин ехэ нимэ мяха абаха хүсэлэнтэй. Нүхэр Чиж гахайн тэжээлдэ түүхэй хартаабха, бусад корнеллод, тэрэшлэн орооно тарьянай зүйлтэй холиһон жом хэрэгшэд юм. Нэгэ центнер гахайн мяхан 224 түхэригтэ болодог, тэрэниие үйлдбэрлэгдэ оройлоол 10 час гаргалсагдаһан болоно.

Колхозой гахайшанай хөөрөө ажалалтатыйгаар шагнаад, Н. С.

Мүнөөдэр Улан-Удэ городто республикын залуу хонишодой слёт нээгдэхэнэ. ХАЛУУН ЗҮРХЭННӨӨ ДУРЛАЖА, ХОНИШОН БОЛОҢОН ХҮБҮҮД, БАСАГАДТА АМАР МЭНДЭ!

Москва шадарай Крюковтохи город-спутнигыг барилга дээрэ түрүүшн байшангуудай торхонууд тодорхойдож байна. Городой промышленна райондо техническэ хоёр училищин, хүдэлмэрингэн залуушуудай

хургуулин байшангууд баригдажа байнхай. Зураг дээрэ: город-спутнигай промышленна районий барилга.

ТАСС-эй фотохронико.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые угтуулан

РТС-эй механизаторнуудай хүсөөр...

Торнин аймагай алишье колхоз мал ажал, таряан ажалшыг тэгшээр эрхилдэг, олон халбарта, хүгжэж байгаа ажыхинууд юм. Хүдөө ажыхыг саашаан хүгжөөх талаар парти, правительствын табиһан зорилгонуудыг бэлүүлэн, тэднээр ажыхыг бүхы халбаринуудта зарим тэднээр амжалтануудыг туйлажа байна. Колхозуудай мэдэлдэ хүдөө ажыхын машина, техникэ үгэлгэ энэ талаар ехэ үүргэ дүүргэжэ юм. Нүүдэл үедэ колхозууд мал ажалай зарим хүшэр хүндэ хүдэлмэринүүдмэ оньожоруулха тушаа зоримгойгоор оролдодог болонхой.

Жэшээлхэдэ, инженер Нурминскийн зохиолон уйна бэлдэхэн малда уулгаха түхээрлэгэ энэ хэрэгэй эхи табиһан байна. Зооветинститутай хуралсалгай туршалгын ажыхыг ошожо, автоуһалууриг системтэй танилсаһанай, инженер Нурминскийтай уулзажа хөөрөлдөөнэй нүүдэл, колхозуудай түрүүлэгшээр наалинн фермэ бүхэндөө нимэ системтэй

темэ табиһаар шийдэһэн юм. «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр П. Я. Кречетов хамаһаа түрүүлэн энэниие эхилжэ, Торнин РТС-эй механизаторнуудһаа туһаламжа эрижэ хандаа һэн. Тнхэдэнь фермэнүүдтэхн ажал эхэтэй хүдэлмэри оньожоруулха тусгаар бригада РТС-тэ эхмхдхэгдээд, 1958 оной ноябрь-декабрь нарада «Коммунизм» колхозой нэгэ фермэдэ автоуһалууригн түрүүшн системэ, тэжээл ууралаар дэбтээхэ «ЗК-1» кормозапарник тодорхойдоог бэлэй. Фермын хүдэлмэринүүдмэ оньожоруулһанай үрэ дүн удааншыг болонгой харагдаа. Угэдыг бүлээн уһаар уһалжа, дэбтээгдэһэн тэжээл үгэжэ эхилһэн түрүүшн үдэрнүүдһээ һү наалга эрид нэмэһэн байгаа.

Энэ хэрэг аймаг соо дары мэдэжэ болоод, колхозууднай малшадай хүдэлмэри оньожоруулха гэһэн туһаламжа эрижэ. РТС-тэ хандаа һэн. Уданыгшгүй РТС үшөө нэгэ бригада эхмхдхэдэ, олонхи фер-

мэнүүдтэ элдэб түхээрлэгнүүдмэ тодорхойдоог байна.

Оньожоруулжа боломоор 24 наалинн гүүртэнүүдэй 15-нь мүнөө инженер Нурминскийн системээр хангагданхай. Жэшээнь, «Улаан Бургалтай» колхозой 4 гүүртэдэ энэ системэ тодорхойдоог, тэднэй хоёртонь дүүжэн харгы, 3-дань кормозапарник, тэжээл буйлуулха механизм табигдаа. «Заветы Ильича», «Коммунизм» колхозууд хошоод, Ленинн нэрэмжэтэ колхоз 3 гүүртэдэ нэгэ-нэгэ автоуһалууриг болоо. Мүн «Улаан Тори», «Красный Октябрь», Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта нэгжэд системэ, кормозапарникуудтайгаар табигданхай. Эдэмнай манай РТС-эй бригадынхидай хүсөөр хэгдэ.

Инженер Нурминскийн зохиолон уһа халааха 4 бак тодорхойн «Улаан Тори» колхозой автогаражаа уһаар дулаасуулжа байһан тухай анхаралаа хандуулхаар. Энэний гаргашыг нэгэ үбэлэй туршада бээ хариуулха юм.

Мүн «Коммунизм» колхозой культбазыг ууралаар дулаасуулхын тула «ЗК-1» маркын кормозапарник хэрэглэхэ тухай РТС-эй механизаторнуудай дурадхал дэмжэгдэ. Энэниие ашаглаад байханда тн хайн байһанаа харуулба. Юуб гэхэдэ культбазата нэгшыг пезшэн табигдангой, барилгын үнэтэ материал-хирпинсэ ехэ алмагдаа. Энэнийг гадна кормозапарникыг наалишад ээлжээлээд, өөһдөө сүүдхын хоёр дахин түлхэхэдэ культбазыг түлхэх нэгэ хүниг сүлөөлнэ.

Мүнөө РТС-эй механизаторнууд хамтадаа силос нүхэн сооһоо гаргаха, аргал шэбхэ сээрлэхэ хүдэлмэринүүдмэ оньожоруулха тухай наамжа, дурадхалнуудаа хүсэлдүүлжэ байнхай. Силос нүхэн сооһоо гаргаха талаар нүхэр Злыгостевэй наамжа бэлүүлэгдэжэ эхилэ. РТС-эй мастерскойдо гурбан крап түхээрлэгдэ юм. Тэрэнэй нэгшын Калининэй нэрэмжэтэ колхоздо ашаглажа үзэхэдэ тн хайн байгаа.

А. Берещиков.

РТС-эй главна инженер.

Гэггдэлһээ гараһан заводто

Түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшн жэл—1959 оной дүүрэтэр тоотой-хон үдэр үлэбэ. Тнмһээ предприятн бүхэнэй коллектив жэлэй эхнндэ абайан уялгана сар болзор соонь дүүргэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна.

Улан-Удын шэлэй заводой хүдэлмэриншэд зунай үедэ капиталһна заабаһи хэхэ баатай болоһон дээрһээ продукци үйлдэбэрилгөөрөө эхэхэн гэггдэлдэ ороһон байгаа. Нүүдэл хэлэн нарын туршада тус заводойхид үйлдэбэрингөө бүхы арга боломжонуудыг хэрэглэн, тэрэ гэггдэлээ түргөөр усалхажа байна. Ноябрь нарада заводой цех бүхэнэй коллектив ажалһаа бүтээсые эрид дээшлүүлжэ шадла. Тингэжэ нарынгаа түсбөө гадуур 42,8 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл үйлдэбэрилэн гаргаа.

Декабрь нарын түрүүшн үдэрһээ заводой хүдэлмэриншэд туйлаһан амжалтаа улам арьбадхажа эхилэ. Сүүдхэ соо дунда зэргээр шэл татаха нормоёо 1426 дүрбэлжэн метрээр үлүүлбэ. Энэ нарын түрүүшн неделдэ даалгаварһаа гадуур 13,11 дүрбэлжэн метр шэл үйлдэбэрилгдөө.

Заводой хүдэлмэриншэд дунда дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөндэ машин-ванна цехын хоёрдох халаанайхид түрүүлжэ ябана. Мастер нүхэр Фоминай хүтэлбэрилдэг энэ халаанайхид коммунистическэ ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө оролдхог зуураа, ноябрь нара соо түсбөө гадуур 13,5 мянган дүрбэлжэн метр шэл гаргана байна. Мүн декабрь нарадашье хоёрдох халаанайхид түрүү хуураа алданагүй.

Шэлэй заводой хүдэлмэриншэд ажалһаа бүтээсые үдэр эрэхэ бүри дээшлүүлэн, жэлэйгээ түсбөө гадуур 150 мянган дүрбэлжэн метр шэл арадай ажыхын хэрэгсэлдэ үгэхэ эхэн уялгана дүүргэхыг оролдхо.

В. Попов.

Шэнэ завод хирпинсэ гаргашы ахилбэ

Нүүдэл хэдхэн жэлэй туршада Татаурово тосхон промышленна ехэ хууриг боложо байна. Эндэ бодхогодон барилгын материал бүтээгдэжэ комбинат энэ жэлдэ ашгалтада үгтөө һэн. Тингэжэ комбинатай гаргашын продукци республикнай барилгын организацинуудта эльгээгдэжэ эхилэ.

Долоон жэлэй түсбөө болзор-хоонь урид дүүргэхэ гэхэн мурьсөөндэ хабаадалсажа, тус комбинатай хүдэлмэриншэд хирпинсэ гаргашы шэнэ технологи шудална. Мүнөө эднээр 200 гара мянган хэзг хирпинсэ гаргажа, барилгын предприятинуудта эльгээбэ.

Хирпинсэ хэб хэхэ цехын хүдэлмэриншэд үдэр эрэхэ бүри нааһар, бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллажа зааһаа. Залуу мастер Елизавета Живаевагай хүтэлбэрилдэг халаанайхид үдэр бүхэнэйгөө даабарине 130—150 процент дүүргэжэ, магтаалай самбарта холодо бэшгдэнэ. Энэ цехтэ олон залуушуул ажалладаг. Эднэй дундаһаа Нина Кареевна, Нина Густова, Людмила Горбунова, Зинаида Бякина гэгшэд нааһар хүдэлмэрилжэ, бэшһнээ онсо шалгарна.

К. Левша.

СОВЕТСКЭ БАЙГУУЛАЛТА

Үргэн нийтэ эдэбхитэдтээ түшэглэн

Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй сомоной Советэй гүйсэдком (түрүүлэгшэнь нүхэр Зворыгин) эдэбхитэдтэйгээ нягта холбоо барисаатай болонхой. Сомоной Советэй депутадууд, саг үргэлжын комиссинууд ажыхын болон культурна байгуулалтын асуудалнуудыг тодорхойгоор шиндхэнэ, ажалладай ажыхуудыг нааһаруулха хэрэгтэ анхаралаа эхээр табина. Тингэжэ үнгэрһэн хоёр кварталтай туршада сомоной, сельскэ Советүүдэй хоорондо дэлгэрһэн мурьсөөндэ түрүүлжэ, республикын Министрнүүдэй Советэй дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр барижа ябана.

Олонинтын хүсэн — депутадууд, саг үргэлжын комиссинууд, үргэн олон эдэбхитэд сомсоветэй гүйсэдкомой хүдэлмэридэ ёһотой түшэг тулгууринь болонхой. Ажыхын, культурна байгуулалтын али нэгэн асуудал шиндхэхэдэ, ехысхы, багашы наань, олонинтын хүсөөр бэлүүлэхыг оролдхо. Тингэхэдэнь эмхитхэлэйнь хүдэлмэри бүтээсэтэй, аша үрэ эхэтэй байна.

Сомсоветэй гүйсэдком хүдэлмэрингөө бүхы халбаринуудта амжалта туйлажа шадла. Ажыхын түсбүүд бүхы талаараа дүүргэгдэхэнэ гадна, соёл сурталай хүдэлмэри нааһаруулха. Худалдаа наймаанай хүдэлмэри нааһаруулха, эд бараанай эрьссын, мүнгэ зөөри суглуулха түсбүүд үлүүлэн дүүргэгдэ. Мүн медицинскэ туһаламжа нилээд нааһаруулха.

Сомсоветэй мэдэлэй хууриг гаринуудыг болбосон түхэлтэй болгохын зорилгоор депутадуудай үүсхэлээр барилгын хүдэлмэринүүд үргэдхэгдэжэ, шэнэ шэнэ гэрнүүд баригдажа, элдэб сээрлэг, модонууд хуулгагдана. Үнгэрһэн хабар аймагай тосхонуудта нинтын хүсөөр 2877 элдэб модод хуулгагдана байна.

Депутадууд хуулгагшадтайг зааха заабаринуудыг саг соонь дүүргэхын тула үнэн зүрхнөө оролдодог. Депутадууд хуулгагшадтай

ходо уулзажа, тэднэй үмэнэ саг үргэлжэ тоосожо байдаг болоо. Мүнөө бүхы депутадууд тоосоогоо үнгэрөөд байна.

Сомонойгоо Советэй саг үргэлжын комиссинуудай үүргэ, харюусалгыг дээшлүүлхэ хүсэлтэйгээр гүйсэдкомой гүшүүд эдэ комиссинн гүшүүдтэй квартал бүхэндэ нэгэ хоёр дахин семинар, суглаа үнгэргэнэ. Тэрэн дээрэ хүдэлмэрингөө дүй дүршэл тухай хэлсэхэ зуураа, урдахн зорилгонуудаа тодорхойлодог байха юм. Саг үргэлжын комиссинуудай гүшүүд Балдаев, Градусов, Зверев, Ашенкова, Сыренов болон бусад олон депутадууд эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллана.

Нүүдэл үедэ урданай хойрог баримтануудтай тэмсэл үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ эхилэ. Архн хэтэрүү ехээр уугаад, элдэб ааша гаргажа, нинтын журам эбдэгшэдтэй шанга тэмсэл ябуулгадана. Гүйсэдкомой үүсхэлээр 119 хүнүүднээ бүридэһэн, үйлсын 20 комитетүүд байгуулагдаа. Эдэ комитетүүд түсбөөр харааламжа хэмжээ-ябуулгануудыг гүйсэдхэгдэ, ариг сээрлэе сахилгада, тоохоно болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаа-дана.

Нютагай Советэй гүйсэдком эхэрнүүдэй, илангаяа гэрэй эзэн эхэрнүүдэй эдэбхи үүсхэлэе бада-руулха хэрэгтэ анхаралаа эхээр хандуулна. Аймагай промкомбинат, скотимпорт, хэлхээ холбоной контородо эхэрнүүдтэй совет эмхидхэгдэ. Мүн пенсионернүүдтэй совет байгуулагдаад, нааһар ажаллажа зааһаа.

Эдэ бүхы хэмжээ-ябуулгануудыг бэлүүлжэ байһанай, үргэн нинтын эдэбхи үүсхэлэе бада-руулжа шаданай ашаар тус сомоной Совет хүдэлмэрээ саашадаа улам нааһаруулха хүсэлтэй.

М. Прокопьева.

Түнхэнэй аймсоветэй гүйсэдкомой секретарь.

Олоной найдабари харюулна

бурингөө нормо 25—30 процентээр үлүүлэн дүүргэнэ. Тнхэтээе хамта нүхэр Затева ажаллаа оньожоруулхын тула саг үргэлжэ тэмсэдэг юм.

Мүнөө КПСС-эй ЦК-гэй болохоё байгаа Пленумэй хүндэтгэдэ дэлгэрһэн мурьсөөндэ оролсоод, Екатерина Георгиевна коммунистическэ ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө эсэхэ сусагагүйгөөр оролдожо байнхай.

Мини ажалай замыг үргэн нийтэ зон үндэрөөр сэгнэжэ, республикыг дээдн засагай гүшүүн болгоһон юм. Энэ хүндэтэ найдабарини ажал хэрэгээрээ харюулхын тула үнэн зүрхнөө оролдодог, гэжэ нүхэр Затева хөөрнэ.

Унхөөрөөшье Екатерина Георгиевна арад зонийгоо этгилд найдабари харюулжа, хэлһэн үгдөө хүрэдэг юм. Өөрынгөө урдахн ажалыг амжалттайгаар гүйсэдхэхэ-тээ хамта, нинтын хүдэлмэриг эдэбхитэйгээр хабаа-дана. Үнгэрһэн хуулгалтын үдэрһөө хойшо нүхэр Затевагай нэрэ дээрэ ажаллаһаа арба гаран бэшгүүд ороһон юм. Эдэ бэшгүүдмэ булгынь бо-гоны болзор соо хаража, тэндэ табигданай асуудалнуудыг тон зүбөөр шиндхэнэ байна.

Д. Балданов.
Зураг дээрэ: Е. Г. Затева ажаллажа байна.
Фотонь авторай.

1960 оной түсбөөр

Кяхтын промкомбинатай хүдэлмэриншэд долоон жэлэй түрүүшн жэлдэ амжалттай нааһар ажаллана. Тус комбинат байһаа ондо харааламжа хэрэгсэлдэ түсбөө уридшалан дүүргэдэ, мүнөө 1960 оной түсбөөр ажаллажа эхилэнхэй. Мебель хэлэг цехын хүдэлмэриншэд 1960 оной түсбөөтэ оруулан хубсанаһан 30, конторын 25 шкаф, 20 ехэ стол болон бусад хэрэгсэлнүү-

дые дархалаад байна.

Андрей Степанович Мефениковэй хүтэлбэрилдэг коммунистическэ ажаллай бригадынхид илангаяа нааһар ажаллана. Тус бригадын гүшүүд 76-тай пенсионер П. П. Альков, станочнигууд И. Жигитов, В. Куриков, Л. Плевин гэгшэд үдэр бурингөө даабарине үлүүлэн дүүргэхэнэ гадна, хэһэн продукциг нааһаруул-нарыг нааһаруул-

хын түлөө оролдодог юм.

Тэршэлэн оёдолшодой цехын хүдэлмэриншэд жэлэйгээ түсбөө болзор-хоонь урид дүүргэжэ, эдэ үдэрнүүдтэ 40 мянган түхээр-гэй продукци түсбөө гадуур гаргажа Оёдоллой мастернууд З. Арсентьева, Т. Кузьмина, Л. Полюнова, З. Самбуева, Н. Петрова үдэр бурингөө даабарине 130—160 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

А. Сурма.

Хэлһэнэе хүсэлдүүлэгшэ

Иван Фомич Федоров үйлдэбэри дээрэ хүдэлжэ байһанаа, Мухаршэбэрэй «Коммунизм» колхозой гүшүүн боложо ороод, С. А. Поповтой тус артынн 680 толгой хурьгалыг байһаа оной июнь нарада тушаажа абаа бэлэй. Тэрэ сагта хурьгалдай байха байра түхээрлэгдэгүй байгаа. Хоншиод өөһэлднөө хүсөөр Фреза гэжэ газарта зунай хашаа бариба. Тингээд лэ ажаллажа, шэнэ хүдэлмэридэ дүршэжэ эхилэ бэлэй. Өөһэлднөө ажалай хажуугаар үбнэ, таряа хураалгада тэднээр эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Нэгтэ Сергей Антиподович нүхэртөө ингэжэ хандаба: «Зай, ингээд үбэлшыг удахагүй ерэхэн, хурьгалтаа дулаан байра бэлдэхэ хэ болообди».

— Тнмэ, тнмэ,—гэжэ Иван Фомич харюусалд, саашан нэмэбэ:—мүнөө колхоз дээрэмнай ажалай халуун хаһа, өөһдөөл бэлдэхэ болообди...

Тэрэ үдэрһөө хойшо Фреза дээрэ хоёр наранай хоорондо хуын

абаан, хюрөөгэй ханхинаан үдэр бүри дуулдажа, хоохон байһан газарта дал хорёо бин болобо.

Намарай дулаан үедэ хурьгадаа таргалуулжа абааһаа, үбэлшыг үнгэрэхын хүшэр бэшдаа,—гээд Иван Фомич нээбхилнэ.—Тээдыг дулаан байртай болоо ха юмбиди,—гэжэ нүхэрнэ харюусаа һэн.

Ингээд лэ эдэнэр үбэлшыг бэлдхэл хайтайгаар угтаба. Мүнөө тэднэй харуулгажа байһан түлгэд тамир хайтай, тарганууд. Үдэртөө бэлшээрилэ ябажа, үдэшэ үлгөө-ниин хашаа соогоо үбнэ тэжээл эднэ. Бүлээн уһаар тэдэ уһалагда-ца.

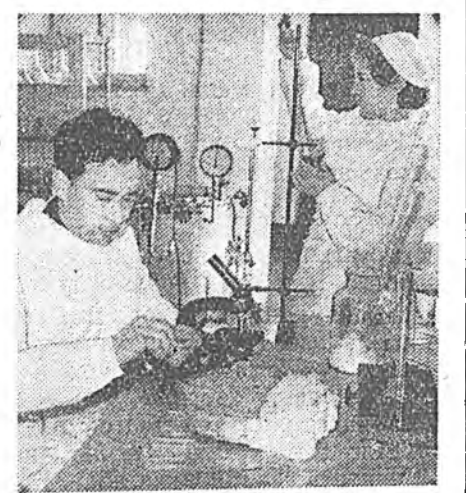
С. А. Попов И. Ф. Федоров хоёр мүнөө хонидто үбнэ, зелснко болон бусад тэжээл элбэгээр зөөжэ, бэлдхэжэ байна.

— Үбэлжэлгыг гарзагүйгөөр үнэртөөд, хойто хабар эдэрһлээ эхэ хонидой отара бүридхэхэдн,—гэжэ тэднээр мэлүүлнэ.

Л. Д. Гомбоев.

КОММУНИСТЫН ОРОЛДОСТОЙ АЖАЛ

табиһанһаа гэхэ гү, али бэлшээ-риниё эмхидхэхэ шадлагуйһөө болодог юм. Хагда байна, хонид бэлшэнэ бээ гээд лэ үбэр дулаан газар бэлдэжэ өөрөө нуужа байбал, алишье хоншон ямаршыг хайн

Харьковска область. Украинин ССР-ой ойто талын болон Полесин мал ажалай наочно-шнжэлэлгын институтай «Украинска» гэжэ туршалгын ажахыда тэжээлэй антибиотигуудыг үйлдэбэрилдэг тухай цех ашгалалгада үгтөө. Түрүүшн бүлэг термацин бүтээжэ гаргадаа. Малай тэжээлдэ антибиотигыг жааханар нэмэхэдэ ямаршыг тэжээлыг нааһар болбосоруулан шонгэжэ, залуу хахай болон шубууд турганоор томо болодог байна. Антибиотигуудыг бүтээдэг шимэ предприниууд республикын бусад областинуудта баригдахаар харалагданхай. Зураг дээрэ: «Украинска» гэжэ туршалгын ажалын ветеринарна врач Ю. Мисик, лаборантка В. Чернынова гэгшэд тэжээлэй антибиотигуудай цех соо хүдэлжэ байна. ТАСС-эй фотохронико.

эрхэ байдалда амжалта туйлажа шаддаггүй.

Тнмһээ нүхэр Жугдуров хонидоо туужа гарахыг урда тээ мүнөөдөр ямар үдэр болохоог, хажуу халхын бууха гү, али угы гү гэжэ тухайлаха. хаанахи бэлшээрн хэрэглэхээ бодожо үзэдэг. Халхын шуурганай болохо янзатай байбэлшын хонидоо байраһаань холо абаашангүй, ойрын бэлшээрндэ бэлшээдэг. Сэлмэг намдуу үдэрэй болохо хойто үбэрн добо гүбөө-нүүдээр, халхын жалга, хормойгоор бэлшээдэг юм.

Манай 2 отарын бэлшэдэг бэлшээрн бага юм гэжэ хоншон хөөрэдэг. Энэц дээрһээ боложо биднэр малайгаа бэлшээрн зүб хэрэглэхын тула тэрэнэ хэдэн участок болгожо таһаланхайбди, участок бүхэн дээрэ хонидоо хэдэн үдэрэй туршада бэлшээдэгбди. Тингэжэй болнай аргагүй. Тн-гээд үлгөөгүүрн хонидоо гаргаха-даа байрынгаа хажуугаархн поли-нуудаар, ороһоо таряанай зуурууд аалханаар бэлшээжэ, хээрн хагда-даа абаашадагбди. Үдн хойно хонидоо уһалжа, дахин бэлшээдэг байнабди.

Ингэжэ хонидоо зүбөөр харуу-лалжа, үбэлэй хүйтэндэ бэлшээжэ, үдэшэ үлгөөниин үбнэ, ногоон боломоо эдуюлжэ байхадань малын шадал тамираа гээдэггүй. үнэ ного-лоиниин үдхэн утаар ургадаг ха юм.

Гадна нүхэр Жугдуров хонин лэ ха даа булта бэлшэхэ ёһотой юм гэжэ наадаггүй. Малаа хаража, дахажа ябахалаа толгой бүринь хойноһоо адаглажа, уладаһан муу-

дахынь илгэжа, газраага байлгэжа эдээлэдэг.

Хоншон коммунистын оролдос-той ажал минн аша үрэггүйгөөр ошоногүй. Үбэлжэлгын эхилһэнээ хойшо 2 үлүүтэй нарын үнгэрөөд байбашье, харуулгажа байһан 630 гаран хонидын нэгшыг гарзалаа-гүй, тобир тарганууд зандаа.—Энэ-мнай КПСС-эй ЦК-гэй нэгдэхээсэ байгаа Пленумдэ манай бэлэг болохо гэжэ З. Жугдуров хөөрнэ.

Тээд хоншодой оролдостой ажал тэмдгэлэхэ зуураа, тэднэй хүдэлмэридэ бин байһан бэрхэ-шэлнүүд тухай хэлэнгүй гарыхын аргагүй. Үбэлэй хүйтэндэ хэлэн зуугаад хонидыг худаһаа гараар уһалжа гээшэ тнмэ амархан хэрэг бэшэ. Гэбшыг колхозой правлени малшадайгаа ажал хүнгэдхэхэ тушаа нааһааа үшөөл хүсэд табина-гүй. Эндэхн худаг дээрэ нэгэ бага-хан байра барига, мотор табигал-лын боломоор, малын элдэ гансал үбэл бэшэ, харин зундааншэ бай-даг ха юм. Ойро тойрон гол гор-хоншыг, булаг аршааншыг үгы юм. Энэнь тухай боложо үзэмөөр.

Тэршэлэн эндэхн малшадай байра байдал тухай, тэднэй куль-турна ажаһуудалай эрилтэ хангаха тушаа анхарал бага хандуулагдана гэхэдэ алдуу болохогүй. Эндэхн байраһаа 1,5—2 модоной газарта колхозой полевоый стан бин юм. Эндэ электрын гал үдэр, хүнгүй яларжа байдаг. Тээд малшадай байра тээшэ электрын гал абаа-шгдангагүй, абаашагдахын мэдэгдэнгүй. Хонидоо холодоо эн-дэ байрлуулха гээд, энэ асуудал шиндхэгдэхэ ёһотой.

Д. Цыренов.

Коммунистическэ нэрэ эргэрин түлөө

Шара-Азарга тосхонхоо дээшлэл болдог гэж газарта Закамен «Дружба» колхозой наалингийн холохоо харагдадаг юм. Энэ хэсхэн жэлэй урда тээ түхээ- багатай, үмхиржэ унаха бо- байра харагдадаг лэн. Харин эндэ малшадай нууха хэдэн култбаза, 100 малай багтаа- кой байра, селосэй башиннууд эргэдэнхэй. Энэ фермэд эрхим шан Цэндэмэ Бадмаева дүр- нэй жэлээ ажаллана. Мүнөө баян дүй дүршлэтэй болонхой. Нүхэрэй нинитингээ ажалда- х сэхээр хандадаг, шударгы- хадань сугтаа хүдэлдэг нү- хэр хэсхэр хүндэлдэг юм.

Эр Бадмаева долоон жэлэй шын жэлдэ улам эршэмтэй- ажаллажа, нелондойнхиоо- гүй ехэ нүу хаахаар зоригжон- байгша оной эхилдэ даалга- г үнээн бүрнөө 1300 литр нүу гэдэн уялга абанан байгаа. Уялга дүүргэхин тула нүхэр аева ажалдаа хүдөө ажыхин шүүлэй дүй дүршлэе горь- тор нэбтэрүүлжэ, мэргэжлээ- зүүлээ. Тинхэлэ үнээдэ ариг- тээр байлгажа, харууна эдэ- ньень найжарууланхай. 10 на- дун согсолходо нүхэр Бадмае- вээн бүрнөө 1288 литр нүу хаа- колхоз дотороо түрүүлбэ. Тин- абанан уялгаа болзорхоон амжалтатгайгаар дүүргэхэн.

Э үдэрнүүдтэ Цэндэмэ Бад- маева сугтаа хүдэлдэг наалишад- хамта коммунистическэ ажа- лармын нэрэ зэргэдэ хүртэхин- э тэмсэжэ байхалаа, декабрь соо нүу наалта доошолуула- түлөө тэмсэнэ.

С. Люшев.

ТРАКТОР, МАШИНАНУУДАА ЭРХИМЭЭР ЗАҢАВАРИЛЖА, ҮРЭНЭЭ СҮМ ТАРИЛГЫН ШАНАРТА ХҮРГЭЭ

Үрэнэ хүрэнгэ бэлдээбди

Байгша ондо манай колхоз бүхы тарьялан дээрэнэ баян ургаса ху- рьяага. Артельнай хамтадаа 4241 гектарта тарилга хэжэ, тэндэнхэ 81282 центнер эрхим шанартай та- рьяа хураажа абаа. Орооно тарья- най ургаса жэлнээ жэлдэ дээшлэ- лэ. Хэрбээ нелондо 4200 гектарта тарилга хэжэ, гектар бүрнөө дун- да зэргээр 12 центнер ургаса аба- нан байбал, байгша ондо га бүрнин 19,2 центнер ургаса хураагаа. Тин- хэдэ зарим газарнаа бүри ехэ урга- лэн абтанан байна. Жэшээлхэдэ, 3- дахи комплексно бригадынхид 856 гектар газар дээрэнэ га бүрнин 24,5 центнер шэнннэ сохижо абаа. 1-дхи комплексно бригадынхид 488 га талмайнаа гектартай 23,3 центнер ургаса хураанхай.

Орооно тарьяанай үндэр баян ур- гаса абахын тула манай колхоз- нүүлэй үедэ ехэ хүдэлмэри хэнэ. Мүнөө эрхим шанартай өөхэдн үрэнэ хүрэнгөөр тарилга болонхой- бди. Колхозойнай ехэнхи тарья- ланда шэнннэ таригдана. Манай эндэ гол түлэб «Лотесценс-62» сортын шэнннсын үрэнэн эгээл ехэ ургаса үгэдэг байна. «Онохойская» сортын хара тарьяанай, «Золотой дождь» сортын овёсой үрэнөөр та- рилга хэнэбди.

Үнэрэгшэ хабар бүхы тарьялан- гаймнай 98 процентн хэрэглүүл- лэн, нарин зуруудтайгаар тарилгаа- лэн. Гадна 2200 га шэнннэ эртэ ха- халагдахан сээр пар дээрэ хэгдэ- э. Эртн пар дээрэ зун намартаа лу- шени, культиваци хэгдэжэ, буртаг

үбхэн сээрлэгдэнэ. Мүн хабар эр- тэ парай газары борнойжо, шинг нойтень барижа, тарианайнгаа- нүүлдэ бүхы газараа катогоор жэг- дэрүүлэн нягтаруулдагбди.

Энэ жэлэй ургаса хураалгашы- эмхитэйгээр, богони болзрто дүү- ргэдээ. Илангаа амыарлан хураал- га үргэнөөр хэрэгжээдэжэ, машина, техника, зэбсэгүүднэй бүтээс эхэ- тэйгээр ашаглагдаа. Олон комбай- нернууд даалгабаряа ходоодоо үлү- лэн дүүргэдэг байба. Жэшээнь, колхозойнай эрхим комбайнер- нууд нүхэд И. Бурдуковский, И. Иванов, А. Коршунов, Ф. Соколов гэгшэд хураалгын үедэ тус тустаа 6—6 мянга шахуу центнер тарья- сохижо абанан байна.

Мүнөө артелимнай гэшүүд эр- хэ жэлэйнгэ тарилгада бэлдэхлэй ехэ хүдэлмэри ябуулжа, үрэнэ хү- рэнгээ хаа сагтань гүйсэд хаа- галд машина, техникээ заабаарил- жа, партин ЦК-гэй ээлжээтэ Пле- нумые утгахаар зоринхой. Манай колхоз мүнөө 10600 центнер эрхим шанартай үрэнэ хүрэнгэ хаажэ бэл- дээ. Ехэнхи үрэнэмнай нэгэ дахин найнаар сээрлэгдэнхэй. Мүнөө «ОС-3», «ОС-3м» маркын тарья с- бэрлэдэг ороо ондон машинануу- дые тодходо, 2000 шахуу цент- нер тарья дахин наринаар сээрлэ- жэ, тарилгын шанарта хүргөөд бай- набди.

А. Крылова.
Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой агроном.

РЕПОРТАЖ

Ажалша нүхэдөө уряалагшад

Хүн хоол бариха саг дүтэлжэ- лэн. Хүн бүхэн сүүлгөгүй, түмэр хоолой бугуулидахан хэ- арбаад хүнүүд, «Нэгэ, хоёр, үшөө» дахин татай. Үшөө! хашхаралдааар, барижа бай- гармжанууд дэлдэтэр та- лийнээршэ уга хоолой шан- дөө болошобо. «Петро, гадаа» гэдэн абан хэдэн тээлнэ- даба. Уданшьегүй уга хара- нхиоо сэнхир хүхэ утаан гара- торгойн гүн руу таран шэнгэ-

Николай Дмитриевич, мастер- най түлгиджэ эхилбэ гэшэ. Паримнай бүри түрлэхэнэ- гэжэ нүхэрөө эмнин байжа- зой механик Степан Ивано- Шестаков хэлэнэ. Нүгөөдөн ханажатайгаар зүбшөөн, нгоо дохижо байгаа нэн.

Эгэ Зэдэн аймагай XX парт- ны нэрэмжэтэ колхоздо Пет- ровын дунда хургуулын нүу- дай шуглуугаар барижа- н мастерской, 10 машинны- араж түлгиджэ эхилбэ.

Оол баринан механизаторнууд- ой хоёр часта мастерской- оо сугларанхай, хүдэлмэрини- алуун хайне эхилбэ. Хүн доро доро ажалтайнууд, нгоошье үргэхэ сүүлгөгүй хэ- рнүүд, Гансал МТМ-е даагша- дай Дмитриевич Волковой энэ заабарин, даабаринуудые үгэ- түмэр сохиго, үрэмдэхэ абай- үр дуулдана. Николай Дми- триевич түмэршэ дархануудай- гада ороходо, шамбай шин- базар Цыренов, Константин- шов гэгшээдэй мундуу балтаар- ан түмэр сохигодонь алтан- нуд нншэ тншээ сасарна.

Ажалтай хэр ябанаб?

Аян даа, байн. Энэхэн анза- рээжэрхибэлнэй үглөөдэрэй- даабарин дүүрэхэ.

Эрхэт,—гэдэн нэгэ үгөөр тэ- р магтаад, нүхэр Волков- шов Холхон хоёртой хажууда- н, тэднэ байал сүүлгөгүй, айнгаа халхабишань абангүй- рын хүсөөр гагналан түмэрөө

харуулнад. «Найнаар гагнаат- Энээнэ Иванда абаашажа ту- шаагты. Тэдэмнай үглөөдэр «ДТ-54» тракторта мастерскойноо гаргажа туршахан» гэбэ.

«Шэнэ мастерскоймнай шэмэг» гэгдэжэ хүхуун хүбүүдтээ гасаа- луулдаг Мария Голых станогоо нэгэ жэгдэхэнээр хүдэлгэн, наринхан түмэр мулнин. Тэрншье бүтэшбэ- хэбэртэй, хажуу тээшнэ табигар- хэд, ондоо бүхэли түмэр абана. Холшорхон хори наһандаа ябанан энэ басаган токарин мэргэжэл- шудалжа эрээд, түрэл колхозойн- гоо техникые хойто жэлэй тарилга- да бэлдэхэжэ байгаа юм. Тэрэ эл- дэб жэжэ шүрээбүүдлэхэ эхилээд, олон зүйлэй томо деталуудые станогоо мулнхлээ, үдэр бүринг- гоо даабарине 150—200 процент дүүргэлэг. Имэл хадаа үетэн нү- хэдтөө хүндэлүүлжэ ябана бшуу.

—Хүбүүднэй хээээ хээээлхэ- нээ ондоогоор ажаллана. Тарилга, хураалгаа саг болзортонь эрхи- мээр үнгэргөөбди. Тарилынгаа га- зарай гектар бүрнөө дунда зэргээр 11 центнер орооно тарьяа хураа- гаа юмбинди. Имэ ургаса наа наашашы эндэмнай үзэгдөөгүй юм, —гээд, нүхэр Шестаков оролдос- тойгоор аришажа, сээрлэжэрхбод, жеритэр табилан трактор, комбай- нууд тээшэ хараад абана. Хүсэтэ техникнэ хэлэтэй бэшэ даа. Юун гэхэ нэм, заабаарина орохооо зэ- нэшэн мэтэ мастерскойн үүдэн тээшэ шүглүүлэгдэнхэй, заабаари- лагдахаар бэлэн байгаа нэн. Энэ жэл трактор бүхэн 606 гектар зөө- лэн хахалалга хэнэн байна.

Колхозой 18 тракторай 13-ннн КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Плену- мэй нээгдэтэр хайса заабаарилга- дажа, бэлэн болгогдохоор хараа- лагдаанхай. Тинхэтэй хамта хүдөө ажыхын бусад машинанууд фева- ринн нэгэн болотор булгадаа бэлэн болгогдохо юм. Мүн тарьяанай комбайнууд апрель нарын гаратар- бутта заабаарилгада. Хамат техникээ хараалагдахан болзор- тонь заабаарилжа дүүргэхын тула

колхозой мастерской соо 4 томо- дохон үзэл эмхидхэгдэжэ, хам- та 18 механизатор ажаллана. Тракторнуудай двигатель, скорость хубилгадаг корбоко, хойто мост гэхэ мэты заабаарилдаг үзэлнуудта дүй дүршлэтэй үннэй механизаторнууд томилогдоо. Тэдэнй дунда 1-дхи комплексно бригадин мэргэжэлтэй механизаторнууд Гарма- жаб Бубеев, Гасаран Рабдаев, Иван Григорьев, 2-дохи комплекс- но бригадын — Виктор Костылев, Николай Вершинин болон хамта 11 хүн ажаллана. Тэдэнй үдэр бү- рингөө даабарине ходо үлүүлэн дүүргэдэг. Мүнөө 2 трактор заа- баарилдад, үшөө хоёрые хабсарга- хаяа байна. Хүдэлмэрини урид та- бигданан графигай ёшоор хэгдэнэ. Механизаторнууд мастерской соо- хоо гарафан трактораа туршажа зөөгөгүй наа, заабаарилгадаа гэжэ тоолодоггүй. Тинхэлэ Цагаан-Уса- ный РТС-т 2 тракторынн капи- тальнаар заабаарилгадаа.

Хүдөө ажыхын машина, зэмсэг заабаарилдаг залуушуул аха нү- хэдтээ мурсысхэдөө заашые хо- жомдоногүй. Эдэнэр декабрийн 20 болотор 2 плуг, 9 сепялэ, 50 бор- ной заабаарилжа гэдэн уялгааа дүүргэнхэй. «Бидэнэр плуг, сепялэ гэхэ мэтэ машинануудаа шэнэ жэл болотор бүлгэнь бэлэн болгохо- бди» гэжэ Леонид Вершинин, Вик- тор Зайцев гэгшэд нүхэдэйнгөө зү- гшөө мэдүүлнэ.

Эндэх механизаторнууд гансал заабаарин хээд, энэ үбэлые үнгэр- гэххэ бэшэ, харин агротехникын хэмжээ-ябуулгануудые горьтойнгоо хэхэ, мүн малшадангаа хүдэлмэ- ринэ оньхожоруулаха зорилготой юм. Үнэрэгшэ зун 1-дхи комплекс- но бригадын наалин фермэдэ- нженер Нурминскийн зоёхонон ав- тоуналуурин тодхогодо, тээжэл буй- луулдаг кухин наалишадай ажа- лань нилээд хүнгэлхөө. Тинхэдэ механизаторнууд Василий Каленых, Василий Ермаков гэгшэд оролдос- тойгоор ажаллажа, 2-дохи комп- лексно бригадин 120 үнэдэй байр- ладаг гүүртэдэ тинмэ уналуурин бо- гонихон болзрто ашаглагдаа оруулба. Малшадай ажалай оньхо- жоруулагдажа байһанай ашаар колхоздо нүу наалин хараа байса дээшлэб. Үнэрэн 11 нарын тур- шад колхозой үнээн бүрнөө 1350 литр нун наагдаа. Колхоз гүрэндэ нүу худалдаха жэлэйнгэ түсэб хэ- ды онгонохо дүүргэхэнэ.

Эрэхэ жэл 500 гектарта кукуру- за таряад, га бүрнөө дунда зэр- гээр 300 центнер эшэ набаха ху- рлаха гэдэн уялгааа бөлүүлхын тула даалгаданан газартаа бүри мүнөөнөө наг шэбэж гаргажа, саһа тогтоожо байнхай. Тинхэлэ мүнөө жэл гүрэндөө 2040 центнер тарья худалдахан наа, хойто жэл гектар бүрнөө дунда зэргээр 12 центнер тарья хураажа, Эхэ оро- доо үшөө ехэ орооно тушаахаар түсэблэб.

Долоон жэлэй хоёрдохин жэлдэ харааллан зорилгонуудаа заата- гүй бөлүүлхын тула эндэхин механизаторнууд машина, техникээс богонихон болзрто эрхимээр за- набарилжа гэжэ ажалша нүхэдөө социалистическэ мурсыондэ уряал- ба.

М. Гончиков.

Багшанарай сьездын урда тээ

Боро хараан боложо бай- нан үе. Гусиноозерскийн 250 гаран шахтернууд, барилга- шад, механизаторнууд, хүдэл- мэршэд болон алба хаагшад ном, тетрадь олоор хугабша- лаад, үдэшин дунда хургуули уруу гэхшэлэлдэнэ.

Уурхайшадый городской за- луушуул юрэнхы эрдэмэ, техничкэ мэргэжэл шадаба- рьяа дээшлүүлхэ гэшыне нан- гин уялгада тоололог болон- хой. Нүүлэй хоёр жэлэй тур- шад тэндэнх 50 гаран хүдэл- мэршэд үдэшин дунда хур- гуули дүүргээ. Мүнөө тэдэнэй 17-ннн ажалһаа таһалгарья- гүйгөөр тусхай дунда, дээдэ хургуулинуудта хураалсажа байна. Хургуули дүүргэһэн залуушуулай олонхын ком- мунистическэ бригадын гэ- шүүдэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэн ажал- лана. Ажалай түрүүлүүл нү- хэд М. Еришин, В. Курилов, Д. Б. Цыденов, Т. Тыкшеева, М. Копосов, олон үхбүүдтэй Т. Балхадрова гэгшэд өөһд өөһэднөө даалгабарита ажалдаа суурхуулдаг, хургуу- лидаа эрхимээр хурадаг.

Хургуулин директор С. И. Забанов залуушуулые эрдэм- дэ хургаха хүндэтэ ажалдаа айкабтар ханамжатайгаар хандадаг. Хургуулида арбан тодхой багтахаар байһан ру- доуправлени сүлөөлжэ үгөө.

Мүнөө үелэ Гусиноозерскийн дунда хургуули хоёр халаан- да—үдэн урда тээ, үдэһөө хойно хүдэлмэрлэдг болоо.

Гусиноозерскийн рудоуправ- лени болон бусад эми зургаа- нууд хургуулида киноаппа- рат, ном худар болон хураал- салда шуухала эллэб түхээрлэ- г—хамтадаа 15 мянган түхэ- ригэй хэрэгсэл худалдан аба- жа үгөө.

Тус хургуулида химини, фи- зикын кабинетүүд нээгдэнхэй. Багшанар А. М. Чубирин, А. В. Гаскыова гэгшэд залуу- шуулые хими, физикэлэ най- наар хургадаг, кабинетүүдтэ ходо туршалга хэшээл үнгэр- гэдэг заншалтай.

Үдэшин хургуулине элдэб хэрэгсэлээр хантаха, залуу- шуулда консултации үгэхэ та- лаар ехэ хүдэлмэрин хэгдэнэ.

Хургуулин директор С. И. Забановай, багша З. Д. Хай- дукова болон бусадый орол- долгын ашаар Гусиноозер- скийн үдэшин дунда хургуули шахтернуудай, алба хаагша- дай мэргэжэл шадабарин дээ- шэлүүлхэ, тэдэнэ эрдэмэй энэ үндэһэ шудалуулаха та- лаар горьтой амжалта туйлаа, саашадаа туйлахашы байха.

Д. Булаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Багша С. П. Герасимова юнэдэхин класста ород хэлэнэй хэшээл үнгэрэнэ. Наада таладань—эрхимээр хурадаг Иннокентий, Эльвира Пестовтан. 2. 2/5 шах- тын прохочик М. С. Ержин гэгтээ—хэшээлээ бэлдэжэ байна.

3. Веснинагай фото.

Мүлхэн дорхоо заагаһа барина

Үбэлэй хүйтэн эржэ, гол мурэн, нуурууд хурба. Хүйтэн, халхи- тайшые наань, Яруунын аймагай заагаһад үлгөөнэй наранар а- длихан гаража, үдэшин харанхы болотор заагаһалжа байна. Ингэ- жэ мүлхэн дорхоо заагаһа барил- гые эндэхин заагаһанай заводой хүдэлмэршэд амжалтатгайгаар эхи- лэнхэй.

Александр Залуцкийн хүтэлбэ- рилдэг бригада үдэр соо гүбшуу- раа гурба дахин мүлхэн доогуур татажа, үдэрэйнгэ нормые хоёр дахин дүүргэнэ. Тус бригадынхид үдэртөө 14 центнер заагаһа зарим- то тушааха нормодо 20, зарим үдэртэ 30 центнер хүртээр дүүргэ- нэ.

Мүнөө Яруунын заагаһанай заво- дойхид хэдэн зуун центнер заагаһа гүрэндөө тушаагаад байна.

С. Шапкаев.

Үдэшин дунда хургуулида

РЕДАКЦИН ПОЧТОНОО

Газетэ, бэшэгүүд хожомдуулагдана

Кяхтын аймагай ажалшадта га- зетэ, бэшэгүүд хожомдожо хүргэ- дэнэ. Жэшээлхэдэ, Кяхтаһаа Ехэ- Нугын сомоной Харьяаста тосхон хүртээр почто автомашинаар зөөг- дэнэ. Тээд аяар хоёр хоножо ошдог

юм. Тинмэһээ «Красное знамя» колхоз ошохо бэшэгүүд 3—4 хоно- шоно. Мүн газетэнүүд таһалдуу- лагдана, тэрннн уншагдаг саг соогоо абанагүй.

Д. Цыденов.

Хаалтатай байдаг магазин

Енгорбой тосхон Закаменай ай- магай томохон хуурин газарнууд- дай нэгэннн болоно. Эндэ хэдэн арбаад үрхэтэ айлууд ажаһуудаг юм. Тээд, тэндэнх зоной культу- рна ажаһуудалай эрилтүүд тон муугаар хангагдана. Илангааа худ- алдаа наймаан хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Шара-Азаргын сельпогой мэдэлэй магазин най- маалагшын үгы дээрэнэ ноябрийн 12-ноо хойшо ходо хаалтатай бай-

на. Тингээдшы тэндэнэ эд бараан саг үргэлжэ хомор байдаг юм. Гадна холын гүүртэ, отарануудай малшадые нэн түрүүндэ хэрэгтэй эд бараагаар хангахын тула сель- погой хүтэлбэрлэгшэд нүүдэл худ- алдаа наймаа огто эмхидхэнгүй. Энээн тухай оло дахин хэлэгдэн байбашы, сельпогой правленийн түрүүлэгшэ нүхэр Норбоев ямар- шые хэмжээ абанагүй.

Б. Доржиев.

„БҮРТ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭНЭЙ ХҮЛЭЭР

„Малаа таргалуулхые оролдонуугай“

Имэ гаршагтай статья манай газетын ноябрийн 25-най номертэ толилогдон байна. Хэжэгийн ай- магай Лениний нэрэмжэтэ колхоз- до шахан таргалуулагдаха, най- наар түлжүүлэхэ залуу малай хэдэн гүүртэнүүд эмхидхэгдэн аад, тэдэнэй олонхидтонь дүй дүр- шлэтэй малшад табигдаагүй, мал- шаддай дунда социалистическэ му- рысөөн эмхидхэгдээгүй байна гэжэ энэ статья соо хэлэгдэ нэн.

—Статья соо тэмдэглэгдэн баримтанууд була зүб байба,— гэжэ партин Хэжэгийн айкомой секретарь нүхэр Качин манай ре- дакция мэдээсэбэ. Лениний, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта

залуу мал найнаар түлжүүлхэ, ша- хан таргалуулха талаар КПСС- эй айкомой, аймсоведэй гүйсэдкэ- мой зүлгөө зохинхо хэмжээн абта- жа байна. Колхозой правленийн, партияна бюорогой нэгэлмэл засе- дайн үнгэргэгдэжэ, мал таргалуул- ха тухай асуудал зүбшэн хэлсэг- дээ. Залуу мал түлжүүлхэ; шахан таргалуулха хэрэгые зүбөөр эмхи- дхэхэ, эдэ гүүртэнүүдтэ дүй дүршлэ- тэй малшадые эльгээхэ, мал эдээ- лүүлхэ районн зоёхохо талаар заа- бари, дуралдал худөө ажыхын мэргэжэлтэдэ үгтөө. Малшадый куль- турно-ажайуудалай эрилтые ханга- ха хэрэгтэ анхарал хандуулагдааг болоо.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаланһаа

КОММУНИСТИЧЕСКЭ АЖАЛДА БРИГАДЫН НЭРЭ ЗЭРГЭДЭЙ ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

Энэ жэлэй сентябрыда «Сиб- ирик» колхозой Ахалингой отде- ленин гурбан хоншодто 1000 га- ран эмэ хонн, хурга даалгажа үгэһэн байгаа. Тэдэнэр эмэ хонн- до, түлүүлэхэ хоёр отара болгон хубаагдаа, харууналжа эхилээ нэн. Тус отарынхид тэрэ гэгшэр үбэлжлэгдөө бэлдэхэнэ, үбэлые найн бэлдэхлэйгээр утгаба. Хо- ниндой байха байранууд хүсэд за- набарилгадаа, дулаалагдаа. Мү- ноо эндэх отарануудта хэдэн хүн нэмэжэ үгтөө. Энэ жэлдэ хоншодо бригадта аргаар түлжүүлжэ эхил- бэ. Түрүүшн дүнүүд ямаршые- гүй байн. Коммунистическэ ажа- лдай бригадын нэрэ, зэргэдэ хүр- тэхын түлөө социалистическэ му- рысөөн оролсоод, үбэлэй түл абагые эмхитэй найнаар, нэгэ- шые гаргажугаар үнгэрэхэбди гэжэ тэдэнэр найшаг мэдүүлбэ.

«Красное знамя» газетэнэ,

Түнхэн.

УРАЛАН НАРИЖУУЛАГШАДАН АЖАЛ ХЭРЭГҮҮД

Галуута Нуурай түмэр харгын станцин паровозно депогой урал- лан нарижуулагдаг үйлдбэрээ оньхожоруулхын тула ехээр орол- доно. Арба нарын туршада депо- гой уралан нарижуулагдай 17 дуралдал үйлдбэридэ нэбтэрүү- лэгдэб. Фрезеровщик Павел Ми- кулиний дуралдалай үйлдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнэй ашаар рама точилдохо ажал гурба дахин түр- гэнөөр хэргэжэ болоо. Мүн тэрэ нүхэрэй оруулан 4 дуралдал хэргэ- лэгдэб, жэл соо 1500 түхэрн- гүй арьбалалта хэгдэ. Механиче- ска лехын токар Юрий Покосо- вой уралан нарижуулгын хэдэн дуралдал үйлдбэридэ нэбтэрүү- лэгдэб. Депогой дэргэдэ түмэр за- май транспортн наушн-техниче- скэ бүлгэм эмхидхэгдэб. Тэндэнх уралан нарижуулагдаг жэлэй дүүртээр, 1960 оной түрүүшн квартал соо 30 гаран элдэб ажал оньхожоруулаха, автомадаар зэб- сэгдэхэ гэжэ шиндэбэ.

«Улаан Сэлэнгэ» газетэнэ,

ЕРЭХЭ ЖЭЛЭЙ ТҮСЭВӨӨР АЖАЛЛАНА

Нүхэд Я. П. Перденков, Н. П. Гармаев, М. В. Перелыгин гэгшэд комбинатай 2-дохин автобазын түр- рүү жоолошодой зэргэдэ тоолог- доно. Тэдэнэр молибденэй карьер- нээ Первомайск рудник хүртээр

10 тоннн самосвал машинаар руда зөөхэ зуураа, даабаряа ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Түрүү жооло- шод Агууехэ Октябрийн лийндэ- рэй хүндэлдэжэ жэлэйнгэ түсэб сүм дүүргэдэ, жоолошо Я. П. Перденков эрэхэ жэлэй февраль, М. В. Перелыгин—март, Н. П. Гармаев—май нарын даабарин ажаллана. Эдэ жоолошод комму- нистическэ ажалай удариңтай хүн- дэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэлсэхын тү- лөө тэмсэжэ байна.

«Знаменская правда» газетэнэ.

МОДОШОДОИ АМЖАЛТА

Итанцин леспромхозой Бур- лини модо бэлдэхлэй пунктн коллективн модо бэлдэхэхэ жэ- лэйнгэ түсэб ноябрийн 25-да дүүргэдэ, гурбан үдэрэй туршада 2500 кубометр модо түсэбөө га- дуур бэлдэхэ. Мүн модо шөрхө жэлэйнгэ түсэб декабрийн 1-дэ дүүргэбэ. Степан Видутов, Вик- тор Сорокович, Вениамин Бату- рин, Павел Орлов, Герман Вой- цов гэгшэдэй хүтэлбэрлэдэг комп- лексно бага бригадануудай модо- шод ажалай найн жэлнэ харуула- на. Нүхэр Видутовтай хүтэлбэри- лэдэг бригадынхид 10 нара соо 15205 кубометр модо бэлдэхэ, тэ- рэнэй 5260 кубометрын түсэбөө гадуур болон. Нүхэд Сорокович, Орлов, Вениамин гэгшэдэ даадг бригаданууд жэлэй түсэбөө га- дуур 4—4 млпган кубометр модо үгөө. Эдэ түрүү бригадануудай хүдэлмэршэд 1960 оной май на- рын түсэбээр хүдэлжэ байхай.

«Знамя победы» газетэнэ,

Прибайкальин аймаг.

МАЛАЙНГАА ШЭГНҮҮР ЕХЭЭР НЭМЭЭНЭ

Кяхтын совхозой 4-дохин фер- мын адуулагшад малаа таргалуул- ха гэжэ эхлээр оролдобо. Шахан таргалуулха гүүртнй адуулагшад Михаил Гармажанов, Дамдин Бадмаев ноһорьда ехэхэн амжа- лта туйлаа. Ноябрьн 20 үдэрэй туршада тэдэнэй харууналдаг ма- лай шэгнүүр сүүдхэдэ 900 грам- маар нэгэнн байна. Совхозой он- доо нэгш

Хамтын саананаа

США-гэй Коммунистическэ партийн съезд нээгдэбэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 10. (ТАСС). Америкын Холбоото Шта-дуудай Коммунистическэ партийн 17-дохи съезд мүнөө үглөөгүүр энэ нээгдэбэ. Ороной бүхы хубийаа 250 шахуу делегат съезддэ эрээ.

Съезд ньюсаар үнгэрхэ, США-дахи мүнөөнэй эрхэ байдалда съезд-дин делегатуудай нэрэ мэдээжэ болоо хаа, тэдэнэр ажаллаа гаргагдажа гү, али ямар нэгэн ондоо мурдэлгэ хашалтада орожо магад байна бшуу гэжэ компартийн тү-

лөөлэгшэ корреспондентүүдтэ мэдүүлээ.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэл, хүдэлмэришэдтэ харша хуулинуудта эсэргүү тэмсэл, негрүүд тухай асуудал, 1960 оной хунгуулин урда тээхи кампания бэлдэхэл гэхэ зэргын асуудалуудыг съезд зүбшэн хэлсэхэ юм гэжэ съезддэ бэлдэхэл хэхэ комитетэй түрүүлэгшэ Гэс Холл пресс-конференци дээрэ мэдүүлээ.

Францийн компартийн ЦК-гэй пленум дүүрбэ

ПАРИЖ, декабриин 10. (ТАСС). Францийн Коммунистическэ партийн ЦК-гэй пленум энэд хүдэлмэрэ дүүрбэ. «Хүдөө тосхондохой байдал, хүдэлмэришэн ангийн болон ажаллаа тарашадай холбоо барисаан тухай» ФКП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэгшүн Вальдек Роше гэгшын элидхэлые, «Өөһэдэйн-гөө эриятнүүдыг хангуулхын түлөө хүдэлмэришэн ангийн тэмсэл тухай» ФКП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэгшүүндэ кандидат Гюстав Ансар гэгшын элидхэлые, тэршэлэн Европын капиталистическэ ороноудай Коммунистическэ партиюудай түлөөлөгшүнэрэй Римдэ хаяхан болоһон теоретическэ конференцидэ ФКП-нэ хабаадаһан делегацийн тоосоо пленум шагнажа, зүбшэн хэлсэд, эдэ асуудалуудад зохио тогтоолнуудыг баталан абаа.

Вальдек Роше гэгшын элидхэл тушаа абтаһан тогтоол соо ингэжэ хэлэгдэнэ. Мүнөөнэй оршон байдалда «Хүдэлмэришэд болон тарашадай хамтаржа тэмсэл хэхэнь хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүү шухала болоод байна. Томо капиталай довтолгыг сухаруулхын, Алжиртай дайын байлдаа зогсоолгохын, энэх тайбанаар зэргэ оршон байха, буу зэбсэг хураха, национальна бээ даанхай байдалтай байха политика бэлдүүлгэһын тулада, эрхэ сүлөө

хамгаалжа, демократие нэргээн шэнэлхын тулада өөһэдэйнгөө холбоо барисаа бэхжүүлхыг хүдэлмэришэд болон тарашад эхээр хүсэдэг байна.

Ажалшалай нэгдэл бэхжүүлхы, юмэнэй сэнгэй хүндэрэлгэдэ, капиталистическэ томо монополинуудай политикын бусад хорого муухай койшолонгуудта эсэргүүсүн, салин хүлһэ, тэдхэмжэ, пенсид дээршүүлхын түлөө тэдэнэй тэмсэл толгойлхыг партийна организацинуудыг, бүхы коммунистуудыг Гюстав Ансарай элидхэл тушаа абтаһан тогтоол уряална.

Европын капиталистическэ ороноудай коммунистическэ партиюудай түлөөлөгшэдэй теоретическэ конференцийн хүдэлмэри тухай, энэ конференцидэ Францийн Коммунистическэ партияа хабаадаһан делегацийн ажал-ябуулга тухай ФКП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэгшүүн Раймон Гюбо гэгшын элидхэлые пленум найшаагаа. Түсхэйлбал, «Марксизм-ленинизмын болон пролетарска интернационализмын гол ёһонуудта үнэн сэхэ байха ябадалда үндэлһэн, коммунистическэ партиюудай политическэ болон үзэл сурталайгаа талаар бата нэгдэлтэй байһыг энэ конференци шэнээр харуулба» гэжэ тогтоол соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

СССР-тэй соёл културын холбоо байгуулха Английн бүлгэмэй 35 жэлэй ой

ЛОНДОН, декабриин 10. (ТАСС). СССР-тэй соёл културын холбоо байгуулха бүлгэмэй 35 жэлэй ойдо зориулагдан, түс бүлгэмэй ойн баярай заседани үсэгдэлдэр Лондондо болоо.

Баярай оршон байдалда үнгэрһэн энэ заседанида СССР-тэй соёл културын холбоо байгуулха бүлгэмэй үнийнэй гэгшүүд, соёл културын болон искусствын ажал-ябуулгашад хабаадаа.

СССР-тэй соёл културын холбоо байгуулха бүлгэмэй үнийнэй гэгшүүн, урдань секретаринь байһан г-жа Дж. Тодд гэгшэдэ «СССР

—Великобритани» гэжэ бүлгэмэй вице-түрүүлэгшэ, СССР-эй арадай артист С. В. Образцов амаршалгын бэшгэ дамжуулан үгөө.

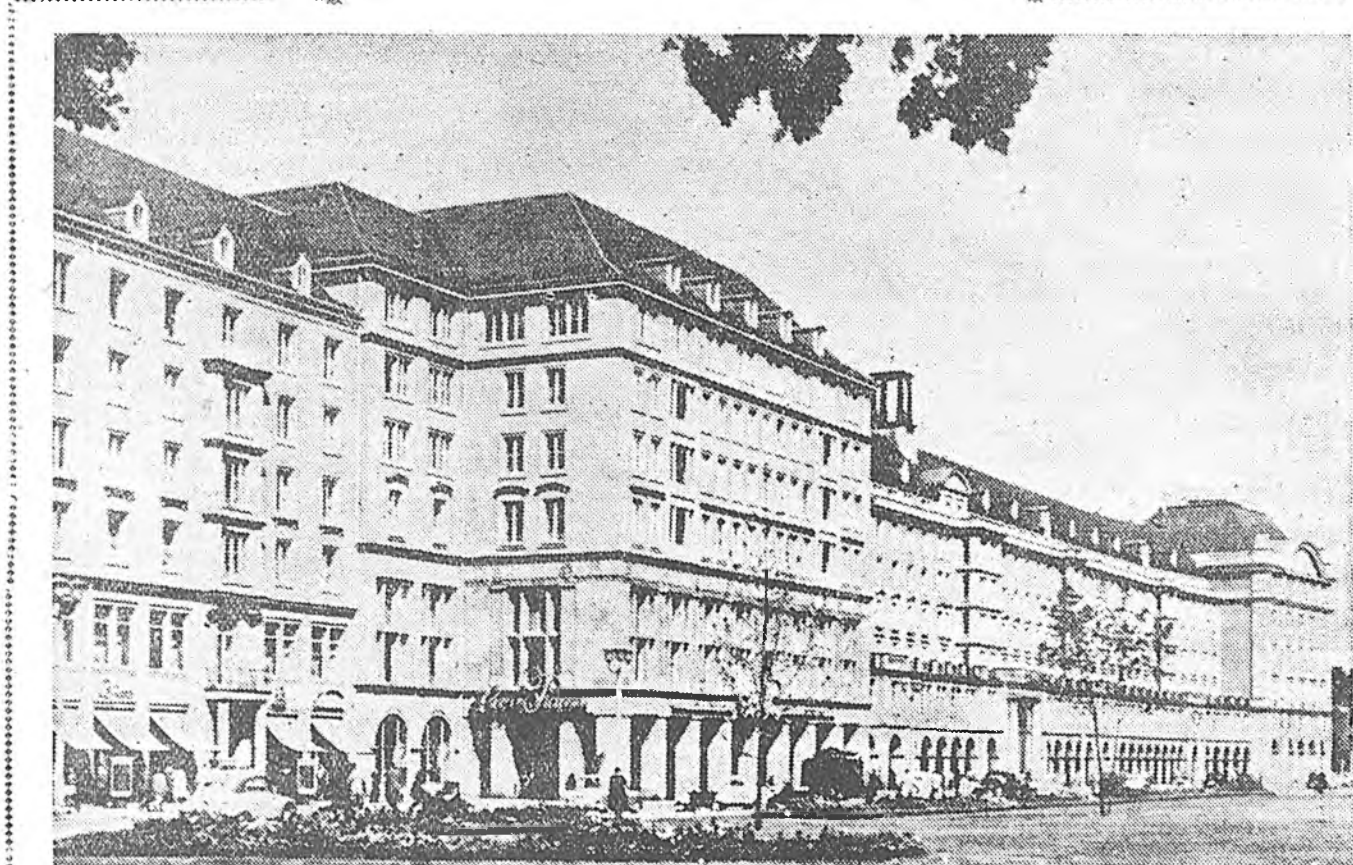
СССР-тэ хоёр жэлэй урда тээ байгуулагдаһан «СССР—Великобритани» гэжэ бүлгэмэй ажал-ябуулга тухай тэрэ удаань хөөрөө.

С. В. Образцов бүлгэмдэ дурасхаалта бэлэг барюулаа. СССР-тэй соёл културын холбоо байгуулха бүлгэмэй түрүүлэгшын орлогшо, Лондоной университетэй литературын профессор Спик гэгшэ энэ бэлгынь хүдлэн абтаһан байна.

Д. Эйзенхауэрай Индидэ ошоод байһан тухай

ДЕЛИ, декабриин 10. (ТАСС). Индидэ албанай хэрэгээр ошоод байһан США-тэй президент Д. Эй-

зенхауэр Индийн парламентын хоёр палатын хамтын заседани дээрэ мүнөөдөр үгэ хэлээ.

Германийн Демократическа Республика. Дайнай үдэ бүрин шахуу һандаргадһан Дрезден шэнги нимэ городуд дайнай хойто тээхи жэлүүдтэ Германиян зүүн хубида үсөөн бэшэ байһан юм. Германиян промышленна болон културна центр болоһон Дрезден дайнай үдэ дэлхэй дээрэ эгээн лэ эхээр хохилодо ороһон город гэжэ статистическэ мэдээнүүдэй

ёһоор тоологдоһон байна. Тэрэ гэлээр арбан табан жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо город һаргээдэ. Урдань эндэ һуудалг хүнүүд городнай дайнай урда тээхиһээ бүри гоё болоо гэжэ хэлсэдэг. Зураг дээрэ: Дрезденэй һаргээн бодоогдоһон үйлсэнүүдэй нэгдэл.

Центральбильдын фото.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XIV сессии

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 9. (ТАСС). «Венгри тухай асуудал» гэдэгтэ Генеральна Ассамблей зүбшэн хэлсэжэ дүүргэбэ. Венгриин Арадай Республикын дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаһан ябадал болохоор, Америкын дуралхаһан резолюцийн проект олонхиин дуугаар баталан абтаа. Социалистическэ ороноудай делегацинууд энэ проектыг буруушаажа дуугаа үгөө. 17 ороной—Афганистанай, Цейлоной, Эфиопин, Финляндийн, Ганын, Гвинейн, Индийн, Индонезийн, Ираг-гай, Израилийн, Иорданийн, Ливанай, Ливийн, Саудовска Аравийн, Суданай, ОАР-эй, Йеменэй делегацинууд һаналаа баряа.

Дуугаа үгэлгын һүүлээр Чехословакийн түлөөлөгшэ Носек үгэ хэлэхэдэ, ингэжэ мэдүүлээ. «Венгри тухай энэ уршагта асуудал» хорото зорилгоор «хүйтэн дайнай» тала баригшад үүдхэн ябуулга болоно. Тэдэнэр Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сессид дээрэ нимэ шууга гаргажа, уласхоорондын оршон байдалыг муудхаах гэжэ оролдно. Нэгдэмэл Нацануудай Организацида баадаадаһан энэ резолюци хадаа ООН-эй Уставыг бүдүүлгээр эбдэлһэн ябадал болоно гэжэ Носек онсолон тэмдэглээ.

Улаань Корейн асуудалаар Политическэ комитетэй элидхэлые болон комитетэй баталан абтаһан резолюцийн проекты Генеральна Ассамблей зүбшэн хэлсэжэ ороо. СССР-эй түлөөлөгшэ А. А. Соболев үгэ хэлэхэдэ, энэ резолюцинь буруушаһан байна.

Америкын резолюцийн проекты Генеральна Ассамблей олонхиин дуугаар баталан абаа. Социалистическэ 9 ороной делегаци энэ проектыг буруушаажа дуугаа үгөө.

Экономическа харилсан туһалалсалгын соведэй XII сессии

СОФИ, декабриин 10. (ТАСС). Экономическа харилсан туһалалсалгын соведэй (СЭВ) XII-сессии мүнөөдөр Софида хүдэлмэрэ эхилээ. Албанийн, Болгарийн, Венгриин, ГДР-эй, Польшын, Румынийн, Советскэ Союзай, Чехословакийн делегацинууд сессийн хүдэлмэридэ хабаадаһаа.

ДРВ-гэй, КНР-эй, КНДР-эй, Монголой түлөөлөгшэд ажаглалтад боложо, сессийн хүдэлмэридэ хабаадалсана.

НАТО-гэй сэрэгэй комитетэй сессии

ПАРИЖ, декабриин 10. (ТАСС). НАТО-гэй соведэй сессийн декабриин 15-да болохоё байһыг утгуулан, Хойто-атлантическа (юлгүлгэй сэрэгэй комитетэй сессии мүнөөдэр энэ нээгдэбэ.

Репортаж УХИБҮҮДЭЙ ШЭНЭ ЯСЛИДА...

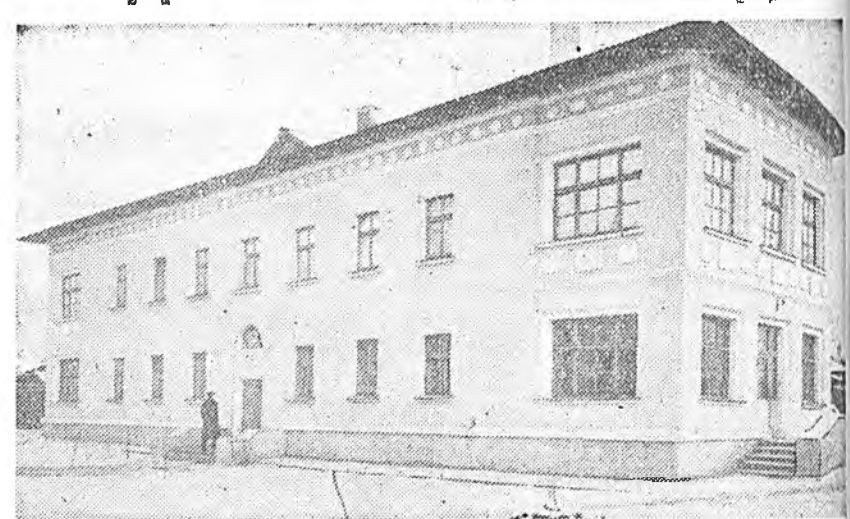
...Шэнэ гэр. Энэ үгэ хүн бүхэндэ баяр баясхалан түрүүлгэ гээшэ. Наяхан городой Сталиной нэрэмжэтэ үйлсын зүүн хажууда хоёр дабахар шэнэ гэр ашаглалгада үгтэжэ, тэндэ үхибүүдэй байха ясли нээгдэбэ. Эндэ Улан-Удын хэлхээ холбооны управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй үхибүүд байха юм.

Яслиин нээгдэлһэн түрүүшын үлэр хамтадаа 66 эхэнэрнүүд үхибүүдэ асаржа, хүмүүжүүлгэдэ үгэбэ. Ясли үглөөнэй 7-ноо үдэшын 7 час болотор хүдэлдэг юм.

— Унийнэй хүлээгдэлһэн яслимнай ашаглалгада үгтэжэ, одоошье бидэнэр, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, амарба гээшэбди. Энэ минии басаган Маринка табанхон таратай боложо ябанхай. Яслиин үгэ байхала ажаллаһанни бэрхэтэй нэн. Мүнөө һанаагаа амаршооб,— гэжэ Улан-Удын хэлхээ холбооны управлениин хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Гуслякова хөөрэнэ.

Типовой шэнэ проектын ёһоор город соо баригдаһан түрүүшын яслида ороходо уужам харуул таһагуудын хүнэй нюдэ баясуулна.

Хүдэлжэ эхилһэн шэнэ яслиин бүхы хэрэгсэлнүүдын

булга һайн шанартайгаар бүтээгдэлһэн байна. Городой бусад ясли, садудта ороходо элдэхи шэнэ яслиин онсо өөрзөлгөөн иимэ. Жэшэнь, үдэһэн үхибүүдыг амяарнь байгаха тусхай таһаг, ванна гэхэ мэтэ түхээрэгдэнхэй. Гадна яслиин бүхы үхибүүдэй сэрбэ агаарта амаржа унтаха тусхай веранда баригданхай. Үхибүүд удын һүүлээр эндэ орожо унтадаг болоо.

Һүнийн халаанда хүдэлдэг гэрэй эзэн эхэнэрнүүд үхибүүдэ эндэ түхээрэн сүүдхэ соо үгэжэ, өөһэдөө ажаллаха аргатай болоо.

Таатай зохид, типовой шэнэ яслитай болоһондоо хэлхээ холбооны хүдэлмэрилэгшэ эхээр баясаба.

Б. Цыремпиев.

Зурагууд дээрэ: (дээрһэн доошоо) 1. Яслиин шэнэ байшан. 2. Багашуудай наадаха үе харуулагдана. 3. «Ерээдүйн архитекторнүүд» барилгын «ехэ түсэб» зүбшэн хэлсэжэ байна. Л. Хайдуравой фото.

Хонидтоо хадгасабшана

Курумканай Лениной нэрэмжэ колхозой гурбадахы компани бригадын хонидто үбэлжэлтэ наар үнгэрэгжэ байна. Хубижа үгтэһэн тэжээл, үбһэн, зөм отара бүхэнэй үбэлжөөнэй шэрэгдэнхэй.

Тэндэхи хонидто эртэ дуншанга хүйтэнэй буугагүй байха хадга сабшажа, хонидто буйсажа эдиюулхээр шиндэлһэн юм. М. хонидто К. Бадмаева, Ж. Цыренова, Ш. Ухинова гэгшэд тус бүр 80—100 центнер хадга сабшагазаагаа обоолонхой. Тэрэ ууралда дэлбэтэгдэ, ороһоо тийнэй зүйлтэй холижо хонидто эхэй юм. К. Бадмаев.

Шанда хүртэбэ

Байгша оной туршада нис малые искусственна аргаар жуулхэ тушаа эхэ ажал хэһэн публикын колхоз, совхозуудай ник-үржүүлэгшэд Хүдөө ажаминистерствын зүгһөө мүнүнэй да хүртэһэн байна.

Шагнагдаһадый тооло Г. Фетисов (Мухаршэбэзэй айх «Забайкалец» колхоз), П. Н. даева (Иволгын совхоз), И. Ф. тынов (Занграйн аймагй партьсездын нэрэмжэтэ колхоз болон бусад оролсожо, хамтхүн шагнагдаа.

Нийтын мал жүжгөөхэ энэ лэйнгэ түсэбмэ республикын хэдэн аймаг, колхозуудай дунһэнэй түлөө ветеринарна мэргэжэлтэдыг Бурядай АССР Хүдөө ажаминистерство гэн шангаар шагнаба.

Курумканай, Торин, Сэлэ Кабанскын, Байкало-Кударын бусад аймагуудай 70 гаран мэжэлтэд шагнагдаа.

В. Шнайдер.

Н. Иванов.

Редактор И. Ц. ЦИБУД

Степан Падерин хүсэтэйшүүлэй тоодо оробо

(Гирь, штанг үргэлгөөр Башкирда болоһон мурьсөөн)

Башкирай АССР-эй нислэл хот—Уфа городто һаяхан спортивна ехэ хорбон болоо. Энэ мурьсөөндэ хүдөө нотагуудтахы хүсэ ехэтэйшүүл—гирь, штанг үргэлгөөр хабаадалсаһан байна. Хэдэн үдэрэй турша соо болоһон мурьсөөндэ Оренбургийн, Москвагай, Рязань, Псковой областнуудай, Красноярска, Ставрополийн хизаарнуудай, Бурядай, Башкирай, Татарай АССР-нүүдэй, мүн бусад област, республикануудай спортсменүүд хабаадалсаа.

Мурьсөөнэй программын ёһоор, спортсменүүд 2 пүүдэй гирь, штанг үргэхэ зэргэтэй байба. Команда бүхэнһөө ондо ондоо шэгнүүртэй 4 хүн хабаадалсаа. 60 килограмм хүртээр шэгнүүртэйшүүлэй дундаһаа комбайнер Булат Мазитов (Оренбурган област) онсо шалгарһан байна. Энэ спортсмен 2 пүүдэй гирь ганса гараараа 34 дахин үргэхһөө гадна, 4 пүүдэй гиринэ 4 дахин үргэһэн байна. Хамта дээрэ 46 очкотой болоһон нүхэр Мазитов РСФСР-тэхи хүдөөгэй спортсменүүдэй дунда нэгдэхы һуури эзэлэ. Энэ бүлэгтэ хабаадалсаһан Бурядай командын түлөөлэгшэ Степан Падерин (Байкало-Кудара) 43 очкотой боложо, хоёрдохы һуури эзэлэ. Москвагай областин түлөөлөгшэ М. Борисов хамта дээрэ 39 очкотой боложо, 3-дахы һуурида гарһан байна.

Хүнгэн бэтэйшүүл сооһоо (60—75 килограммын шэгнүүртэй) Башкирай спортсмен Ахнаф Сыртланов шалгаржа, хамта дээрэ 76 очкотой болоһонийгоо ашаар 1-дхи һуури эзэлэ. Москвагай областин түлөөлөгшэ нүхэр В. Топецин Сыртлановһаа 4 очкоогоор гээгдэжэ, хоёрдохы һуури эзэлһэн байна.

Энэнигэ мэдэхэ гүт?

★ Сибирин гол мурнуудтэ хамта дээрэ 165 миллион киловатт хүсэтэй гидроэлектростанцинуудыг бариха болохо юм. Эдэ электростанцинууд Волга дээрэхи В. И. Лениной нэрэмжэтэ ГЭС-һээ 70 дахин ехэ хүсэтэй болоно.

★ Зунай үдэ Зүүн Сибирь-тэхи наратай үдэрын Италиинхитай адли юм, үбэлдөө Крымэйхиһээ олон байдаг.

★ Сибирин булаг, аршаануудай шанарын Кавказай-хиһаа үлүү юм.

1960 ондо гараха газетые захилга үргэлжэлһөөр

Хэлхээ холбооны конторо, отделени, почталыо предприятия, эмхи зургаа бүхэндэ, РТС, совхоз, колхоз болон һургуулинуудтахы хэблэл тараада олониитын түлөөлөгшэд захил абана.

ГАЗЕТЭ ЗАХИХА ҮНЭ СЭН:

жэлэй—60 түхэриг, 6 харын—30 түхэриг, 3 харын—15 түхэриг, 1 харын—5 түхэриг.

Декабриин 20 болотор захил абтаха юм. Шандажа захиит „Бурят үнэн“ газетэе!